

Hırant Dink'in hatırasına, rahmetle...

"Türk, Rum, Ermeni Süryani, Musevi 50 süt çocuğuna 'goutte de laif' (süt damlası)."
Yüzyıl başında, İstanbul'da her milletten yavrucağların barındığı bir yetimhane, (Fotokart)

Hrant Dink için...

Türkiye son bir kaç aydır talihsiz bir süreç yaşıyor. Giderek gerilen siyasal gündem ve atmosfer acı olaylara yol açtı, birbirini takip eden vahim cinayetler üretti. Toplumun farklı kesimlerini tehlikeli bir şekilde hareketlendiren gelişmeler, tartışma gündeminin merkezine bir kez daha “yükselen milliyetçilik”, “ırkçılık” ve “faşizm” tehlikesini oturttu. Bu basit tespit bile yaşanan sürecin nezaketini yeterince gösteriyor.

Kebikeç dergisi yayın kuruluna bu atmosfere dikkat çeken bu satırları yazdırtan asıl olay ise *Agos* gazetesi baş yazarı Hrant Dink’in tam da bu ortamda ve dönemde menfurca katledilmesidir. Bu cinayetin bir çok açıdan özel boyutları var şüphesiz. Hrant Dink herşeyden evvel bu ülkenin dürüst ve açık sözlü bir aydınıydı. Ayrıca, mensubu olduğu Ermeni toplumunun sorunlarını Türkiye’nin yakıcı sorunlarıyla bağlantısını asla kaybetmeden dile getiren, samimi bir şekilde çözüm imkanlarına katkıda bulunan ikirciksiz bir demokrasi savunucusuydu. Çok sevdiği ülkesinin ve Ermeni toplumunun kaderini insani ve sol bir duyarlılıkla birbirine ayrılmaz bir şekilde bağlamıştı. Çözüm önerileri sonunda bu toprağın insanları içindi; Türkiye’nin komşuları ve en geniş anlamıyla dünya ile daha sağlıklı ilişkiler kurmasına yönelikti. Bu yüzden böylesine acı bir şekilde kaybı yalnızca Türkiye değil büyük insanlık camiası için de yeri doldurulması zor bir kayıp oldu. *Kebikeç* dergisi olarak bizler de bu kaybın acısını fazlasıyla yaşıyoruz.

Hrant Dink’i bu sayımızda özellikle anmak isteşimizizin özel bir sebebi de var şüphesiz. Kendisi şahsi dostluklarımız bir yana, akademik kimliklerimizle

zaman zaman bizleri de içine alan yakıcı bir tartışmanın sağlıklı bir şekilde sürdürülmesine, güncelliğini sürdüren bir tarihsel/siyasi meselede sağduyulu bir çözüm üretilmesine merkezi önemde katkıda bulunan bir insan, kamusal bir şahsiyetti. “Ermeni Meselesi”nden söz ediyoruz elbette.

Bu isimle andığımız karmaşık ve hayli nazik tarihi ve güncel siyasi meselelerin kendi içindeki yakıcılığı bir yana, sadece Türkiye’de değil konunun uluslararası alanda da ele alınışında yaşanan, şahit olunan güçlükler hepimizce iyi biliniyor. Hrant Dink’in bilinen duruşu ve kimliğiyle bizatihi varlığının bile bu konuda kafaları ve ruhları ferahlatan etkisi ne yazık ki ölümünden sonra daha iyi anlaşılmiş görünüyor. Öldürülmesiyle hepimiz, bütün insanlık şimdi daha zor durumda kaldık.

Zorluğumuzun bir başka boyutu daha var. Ermeni meselesinin bugünkü yaşanış biçiminin, dünü üzerinde kurduğu talihsiz tahakküm, ne yazık ki, meselenin geçmişinin de sağlıklı bir şekilde tartışılmasını büyük ölçüde engelliyor. Meselede sıcak taraf haline gelen/getirilen geniş kitlelerin böyle bir zorlukla boğuşması bir dereceye kadar anlaşılabilirse de, aynı “tartışamama hali”nin bilim insanlarını ve bilhassa tarihçileri de içine almış olmasının, daha doğrusu, yaşanan olağanüstü atmosferin tarihçileri bu meselenin tarihini ortak bir dil üzerinden sağlıklı bir şekilde araştıramaz ve tartışamaz bir noktaya sürüklemesinin kabul edilebilir bir durum olduğunu söylemek her halde mümkün değildir. Ermeni meselesinin dünü ve bugününün bu düzlemde tartışılmasına egemen olan milliyetçi, saldırgan, duyarsız ve kaba dilin duyarlı bir insanî dile çevrilmesi için şimdi hepimize, özellikle de bilim insanlarına daha fazla iş düşüyor. Hrant Dink’in varlığı bu konuda bilim adamları ve tarihçiler için de rahatlatıcı etkendi. Yokluğunu bu noktada da fazlasıyla arayacağız.

Kebikeç dergisi Hrant Dink’in katledilmesiyle şüphesiz ki değerli bir dostunu, kardeşini kaybetti. Türkiye ise en fazla ihtiyacı olan sesi ve vicdanını. Ama, bu kaybın en büyük acısını eşi ve çocuklarıyla, geniş ailesi Ağos’taki sevgili kardeşleri yaşadı. Kendilerine en derin taziyelerimizi sunuyoruz.

Hrant Dink’i, onun sıcak ve hüzünlü gülümseyen yüzünü, bu ülkeye ve insanlarına derin sevgisini, toplumunun vicdanı olan hissiyat ve fikriyatını her zaman saygıyla anacağız.

Kebikeç Yayın Kurulu